

У пошани
до піонерів —
лицем
до молоді!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Нью-Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

PIR LXXVII No. 232 TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК, СУБОТА, 19-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1970 Ч. 232 VOL. LXXVII

КОРОТКІ ВІСТІ

П'ятниця, 18 грудня 1970

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН НАКЛАВ ВЕТО на запропонований Конференцією Сенату і Палатою Репрезентантів законопроект про приділення понад 9 мільярдів доларів на потреби вишколу і забезпечення людей працею. Президент сказав, що той законопроект мало чим відрізняється від давнішого, з-перед 35 років, який визнає не ефективним. Багато грошей пішли б на такі видатки, які насправді не покращили б становища вишколу робітників та їх трудообезпечення.

ФІНАНСОВА КОНТРОЛЬ В НЬО ЙОРКУ ВІДКРИЛА багато нових зловживань в діяльності використання міських фондів. На 17 разів від 1968 року збільшилась кількість загублених або втрачених чеків соціального забезпечення, допомоги. Також кількість негачиних виплат на потреби соціальної допомоги в Нью-Йорку надзвичайно зросла: в 1964 р. на таку допомогу було видано понад 4 мільйони доларів, а вже в 1968 р. видано більше як 85 мільйонів доларів. Не дивно, що місто — велетенський Нью-Йорк потрапило у фінансову скруту.

НА ВІЙСЬКОВОМУ СУДІ У ФОРТ БЕННІНГ свідок Томас Кінч виявив, що, за його словами, після масакри в Мбай у Південному В'єтнамі, на землі залишилося 310 трутів, а підсудний капітан Ернст Медін мав тоді заявити, що "примирення закінчилося" — "парти іс овер". Свідок був побитий капітаном Медіном в той час, коли американські воїни стріляли до цивільних в'єтнамців.

СУД В БУЕНОС-АЙРЕСІ ЗАСУДИВ ТРЬОХ викрадачів і обвинувачених президента Аргентини Арамбуру, в тому й одного римського католицького священника-комуніста. Найвищий засуджений писемник для телевізії 27-річний Карлос Маріа — 18 років тюрем. Кошичного президента Арамбуру було знайдено замордованого після довгих розшуку.

КОНГРЕСОВА КОМІСІЯ ЗМЕНШИЛА видатки на оборону на два мільярди доларів, і Палата Репрезентантів схвалила це зменшення. Але секретар оборони Мелвін Лерд сказав, що таке скорочення бюджету лише пошкодить справі оборони ЗСА, крім того, доведеться значно скоротувати кількість людей, zatrudнених в промисловості для оборони країни.

ЗАПРОШЕНІ БЮРОМ ЕКОНОМІЧНОЇ НАГОДИ та Крайовою Радою для індійських справ до Варрентона, Вірджинія, яких 150 індійців відбули там не лише свої триденні засідання. Обурені тим, що бара в будинку засідань була замкнена, індійці викрали яких 500 доларів з каси, побили меблі, викрали килим тощо. Поліція наваля лад, не заарештувавши нікого, але індійці зобов'язалися заплатити 500 дол. за шкоди.

ЧИНАЛО ГУБЕРНАТОРІВ — РЕСПУБЛІКАНЦІВ, які відбувають свій з'їзд в Сан-Веллі, Айдахо, спільно з новонабраними губернаторами з Республіканської партії, зустрілися з віце-президентом Спіро Агню. Багато з них виявили невдоволення передвиборчою тактикою і промовляли віце-президента. Губернатори висловили також побажання, щоб між ними й Білим Домом налагодити тісніший зв'язок.

У СВІТІ

СХІДНО-НІМЕЦЬКІ КОМУНІСТИ ЗВЕРНУЛИСЯ до уряду Західної Німеччини з пропозицією, щоби віце-міністр Егон Бар, який дотепер вів переговори із східно-німецькими комуністичними урядами про нормалізацію взаємин між двома частинами Німеччини, знову прибув до Східного Берліну 23 грудня ц. р. Припускають, що німецькі комуністи хочуть прийти до якогось порозуміння з урядом Західної Німеччини ще перед найближчою зустріччю амбасадорів 4-ох великодержав, призначеною на 19 січня 1971: темою тих амбасадорських нарад є справа покращення ситуації в Західному Берліні, який оточений східно-німецькою територією і раз-ураз шиканований її властими.

ГДАНСЬК — РАНІШЕ НІМЕЦЬКИЙ ДАНЦЬ — НАРАХОВУЄ тепер 380.000 мешканців, але найбільшим польським портом є Гдиня, колись Гдинген, із 170.000 мешканців. Міжнародна преса заговорила про Гданськ, спір за який став формальною безпосередньою причиною гітлерівської агресії проти Польщі 1 вересня 1939 р., у зв'язку з крижаними заворушеннями, які сталися там в трьох перших днях цього тижня. Причиною тих заворушень був декрет, що значно підвищує ціни на харчі, одяги і паливо.

В ЕСМАНЦІ БОЯТЬСЯ за життя західно-німецького консула Енгена Байля, що його 1 грудня ц. р. скопили баскські екстремісти, загрозивши, що вб'ють його, якщо буде — кого з 15-ох підсудних баскців на розправі перед військовим трибуналом в Бургосі засудять на смерть. Прокуратор вимагав присуду смерті проти 6-ох підсудних, — за твердженням газет — найменше два підсудні дістануть такий засуд.

У БРИТИСЬКІЙ ПАЛАТІ ГРОМАД РОЗГЛЯДАЮТЬ законопроект, який прикоротить можливість робітничих, особливо двох страйків, які вибухають без уваги на становище проводу робітничих спілок. Той законопроект передбачує "прохолодуючий" період трьох місяців для переговорів між робітниками і прадавцями, та компетенцію судів заборонювати страйк, що загрожуватиме безпеці країни. Опозиційна соціалістична Партія праці й усі робітничі спілки різно оспорожують той законопроект, але не зможуть перешкодити схваленню його, бо широкі кола британців обурені недавнім страйком робітників електрівень, що спричинив людям великі невгоди.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ МІНІСТЕР АББА ЕБАН ЗАЯВИВ у Лондоні, що Ізраїль повернеться до мирних переговорів з Єгиптом і Йорданією за посередництвом шведського дипломата Гунара Яррінга "швидко" в новому році. Але припускають, що це не станеться швидше, як під кінець січня чи в лютому 1971. Бо Ізраїль хоче дістати гарантії від Америки, що вона підтримуватиме його під час переговорів.

ГОЛОВА ПАЛЕСТИНСЬКИХ ПАРТИЗАНІВ ЯСІР АРАФАТ СТАВ предметом напасти з боку іорданських воїнів. Він промовляв на відкритій площі в містечку Яраш в північній Йорданії, де перебували в іорданським президентом Вафі Талем. Зібрані на площі іорданські воїни переривали йому, викрикували, погрозували, спалили його авто і побили його прибічників. Врятував Ясіра Арафата ливанський прем'єр.

До ЗСА прибув британський прем'єр на наради з Ніксоном

Вашингтон. — В четвер 17 грудня ц. р. прибув до Вашингтону британський прем'єр Едвард Гіт: його привітали 19 гарматними стрілами, військова оркестра грала британський гімн, а при вході до Білого Дому очікували його президент Річард Ніксон з своєю дружиною. Зараз після закінчення церемонії привітання — Ніксон і Гіт відбули свою першу понад 2-годинну нараду з участю своїх найближчих дорадників. Пресовий секретар Білого Дому Роналд Зіглер проголосив після цієї наради спільний заявник президента Р. Ніксона і прем'єра Е. Гіта до країн Близького Сходу, щоб якнайшвидше розпочати моральні переговори між Ізраїлем та його арабськими сусідами. Розмова Ніксона й Гіта охопила широкий діапазон актуальних міжнародних справ, як американсько-совєтські переговори про обмеження різних родів стратегічної зброї, недалеколе припинення Британії до Європейської Економічної Спільноти, східно-європейська політика теперішнього канцлера Західної Німеччини Віллі Брандта і т. п. Бритійський прем'єр зокрема стурбований можливістю створення в Конгресі закону, що обмежить закордонний імпорт до Америки. Бритійці лякаються, що вони втрачатимуть через це кругло 2 бильйони річно, що їх досягають з свого експорту до ЗСА. Американські торговельні кола зв'язують, що британський експорт до Америки зменшиться найбільше на 200 мільйонів дол. річно.

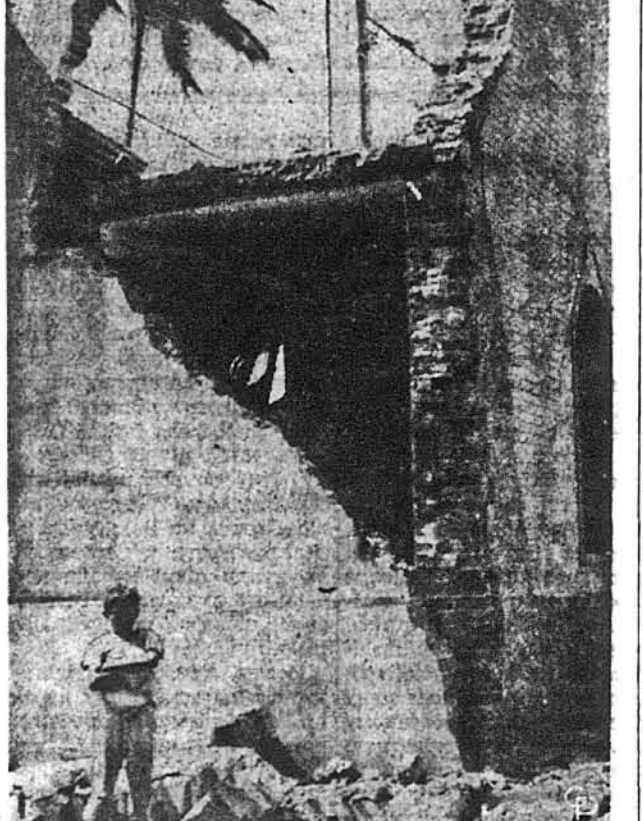
В Сенаті заблоковано законопроект про підвишку пенсій із Соціального Забезпечення

Вашингтон. — Під час загальних і гарячих дебат у Сенаті ЗСА, які відбувалися в четвер 17 грудня ц. р. й у зв'язку з намаганням деяких противників не допустити до схвалення законопроект про обмеження торгівлі із закордоном, що його Сенат розглядає разом із проектом підвишки пенсій із Соціального Забезпечення, вирішено на пропозицію республіканського сенатора Девітса з Нью-Йорку дебатовувати й голосувати окремо над кожним із 287 запропонованих до цього законопроектів поправок і додатків. У практиці це означає, що підвишка пенсій із Соціального Забезпечення не буде схвалена теперішнім 91-им Конгресом, який має діяти тільки до 3 січня 1971 року в полудне, але вже хіба аж 92-им Конгресом, який збереться 21 січня 1971 р. Виступаючи проти голосування над усіма поправками і додатками разом — сенатор Девітс заявив, що він силую підтримувати справу підвишки пенсій із Соціального Забезпечення на десять відсотків, але ж не може погодитися на пропонувані обмеження торгівлі із закордоном, бо вони можуть бути нищівними для ЗСА. Зрештою, заявив Девітс, відкладення підвишки пенсій із Соціального Забезпечення не буде ретроактивним, значить буде обов'язувати від 1 січня 1971 року.

Законопроект про безпеку праці передано до підпису Президентів

Вашингтон. — В Палаті Репрезентантів закінчилась майже трирічна боротьба за схвалення з ак оінопроект про безпеку праці, що її вели з одного боку представники індустрії через прихильних їм конгресменів і, з другого, організований світ праці, значить професійні спілки ЗСА. У висліді дебатів схвалено цей законопроект з постановою про встановлення федерального нагляду в індустрійних і сільськогосподарських, фабричних типу, підприємствах. Був схвалений законопроект 308 голосами проти 60 і зараз же після того його передано до Білого Дому. Вважають, що Президент його напевно підпише. Згідно з постановою цього законопроект секретар праці буде встановлювати стандарти безпеки для всіх фабрик, фарм і будівельних підприємств зв'язаних із міжстейтовою торгівлею. Над виконанням цих принципів і інструкцій матиме нагляд спеціальна тричленна рада, покликувана Президентом. Представники світу праці домагалися, щоб секретар праці не тільки встановлював стандарти праці, але й мав нагляд над їх дотриманням. Схвалений законопроект є компромісовий.

ЗЕМЛЕТРУС У ПЕРУ

Перуанський хлопчик стоїть перед розваленим внаслідок землетрусу будинком. Під час землетрусу, що постиг північній області країн Перу й Еквадору, згинуло понад 50 осіб.

Військо і поліція дістали нараз стріляти до демонстрантів у Польщі

Варшава. — Польський прем'єр Юзеф Циранкевіч признав у радіотелевізійній промові до народу в четвер 17 грудня, що в Гданську, Гдині й Сопоті над Балтійським морем відбулися триденні заворушення, внаслідок яких були "кільканадцять" убитих і сотні ранених однаково по стороні цивілістів, як поліції. В допоміжну поліцію викликано військо й одні й другі дістали наказ стріляти задля привернення ладу. Циранкевіч розпочав свою промову драматичним звертанням: "Громадяни — промовляю до вас у поважному часі". Він скидав вину за заворушення на "анархістів, хуліганів і кримінальний елемент" та на "ворогів соціалізму, ворогів Польщі". Він таврував також польських портових робітників у Гданську, які "нерозумно й без почуття відповідальності залишили свою працю й вишли на вулицю, давши нагоду покидакам, авантюристам і ворогам до актив вандалізму, грабів і вбивств". Циранкевіч трап на патріотичних струнах, говорючи про велич

Московська „Правда“ почала погромницьку кампанію проти дисидентів і зокрема проти Солженіцина

Москва. — Керівники совєтського уряду й партії вступили за погрозою знищення невеликої групи політичних дисидентів, які останніми роками виступали з критикою режиму або ж із вимогами встановлення таких інших свобод, зокрема свободи слова і переконань, і які своїми виступами привернули увагу світової опінії. У надрукованій в „Правді“ з 17 грудня ц. р. за підписом І. Александрова статті цей орган Центрального Комітету КПСС, що „совєтський народ не дозволить нікому топтати його історичні традиції“ і „збільшує свою чуйність“, щоб своїх „ворогів“ унещадливити. У статті нагнущується гостро „внутрішніми емігрантами“ такого типу, як Олександр Солженіцин, які своїми пираннями „зневажають“ совєтський лад і його досягнення. В дальшому дояст статті визнає, як негідний, деяких совєтських істориків і літераторів, між ними Андрія Амальрика і Владимира Буковського, які були засуджені на коротші чи довші речення за свої „анти-совєтські дії“. Зазнавши невдачі з такими „мерзенниками“ — сказано в статті — західні „герольди антикомунізму“ вирішили покористуватися провокаціями більшого стилю, почали створювати широкий розголос навколо прізвища Солженіцина. Називаючи між іншим також совєтського письменника Анатолія Кузнецова, який втік на Захід й опублікував свої ревенції про записування літературної і мистецької творчості совєтським режимом і його цензурою, „Правда“ заявляло, що „проти цієї невеликої банди ренегатів стоять згуртовано сотки тисяч вірних і відданих справі комунізму совєтських громадян, які будували велике суспільство і цього факту не можна нікому ігнорувати і применшувати його значення“. Навантажено в статті „Правди“ також „внутрішні емігранти“ меншого масштабу, усілякі „покидьки суспільства“, які, мовляв, облягають бюро закордонних кореспондентів і продають за цигарки і віскі свої брудні фальшивки.

У Сайгоні відбуваються важливі військові наради

Сайгон. — Головний командир американських збройних сил на Тихому океані адмірал Джан МакКен прибув до столиці Південного В'єтнаму на наради з високими американськими старшинами у Південному В'єтнамі, як також із амбасадорами ЗСА у Південному В'єтнамі, Ляосі, Камбоджі і Таї (Сіамі), які прибули для зустрічі з ним до Сайгону. Ця нарада стоїть у зв'язку з одного боку із посиленням американським бомбардуванням північно-в'єтнамських шляхів постачання і загрозою відновити бомбардування Північного В'єтнаму. — з другого боку — посиленою терористичною акцією В'єтконгу у південно-в'єтнамських містах та посиленою комуністичною офензивою в Камбоджі. Головний командир збройних сил ЗСА у В'єтнамі ген. Крейтон Абрамс очолює американських старшин на нараді. Тим часом південно-в'єтнамський міністер закордонних справ проголосив, що південно-в'єтнамські збройні сили будуть зберігати 24-годинне воєнне перемир'я починаючи від 24 грудня, себто на Різдво, і починаючи від 31 грудня, себто на Новий Рік. Зате він нічого не згадав про традиційно святковий у Південній Азії буддистський Новий Рік 26 січня ц. р.

У Парижі відбулося 17-го грудня ц. р. 85-те з черги засідання „мирової“ конференції про В'єтнам. Одинокою „новинною“ на тому засіданні було закінчення комуністами вимоги, щоб американські війська відійшли з В'єтнаму до 30 червня 1971 р. Замість цього голова північно-в'єтнамської делегації Хуан Туї заявив, що „поділ годин“ на відкликання своїх військ „у розсудливому часі“. На те головний американський делегат Дейвід Брус відповів, що ЗСА готові виявити плян відкликання своїх військ в рамках загального договору, і тоді, коли дізнаютьсяся про плян Північного В'єтнаму щодо його військ у Південному В'єтнамі, Ляосі і Камбоджі.

Другий том Англомовної Енциклопедії Українознавства з'явиться в лютому 1971

З Видавництва Університету в Торонті інформують, що запланований початок на кінець цього року випуск другого тому монументальної Англомовної Енциклопедії Українознавства припиниться на два місяці і буде випущений та поступить у продаж в лютому 1971-го року. Це припинення дасть

Об'єднання Українських Педагогів Канади має новий провід

Торонто. Дня 5-го грудня 1970 р. відбувся тут в приміщенні Св.-Миколаївської Школи Загальний З'їзд делегатів ОУПК. Після вислухання звітів голови, секретаря, скарбника, голови Миротворчого Суду і вичерпного відомлення Контрольної Комісії, голова номінаційної Комісії А. Хорак зголосив внесок на членів нової управи з тим, що учасники З'їзду погодилися не обирати голови окремо, але щоби обрані члени самі обрали з-поміж себе голову і згодом ухвалили статут. У висліді короткої наради новообраних членів, голова номінаційної Комісії подав до відома склад нової управи, до якої увійшли: мгр. Володимир Кузь — голова, заступники пані мгр. Ярослава Зорич і всі голви

Машиніст розбив паротяг, щоб врятувати пасажирів

Київ. — Машиніст першої класи з депо Фастів-ІІ під Києвом Микола Худолій зупинив пасажирський потяг за заповненими людьми вагонами, коли довідався від стрілочника М. Мороза, що по тій же колії, лише назустріч потягу, мчать 36 вантажних вагонів без паротяга. По телефону із станції у Фастові сповістили стрілочника М. Мороза про те, що 36 наладнаних вантажем вагонів самі покотилися униз від станції і мчать назустріч пасажирському потягу. Стрілочник вчасно встиг зупинити пасажирський поїзд і запропонував негайно кинути перед ним на рейки залізні стримувачі, башмаки. Але машиніст М. Худолій зорієнтувався, що ними велетенською вагою стримати не вдасться. Він відцепив вагон з пасажирами і штовхнув їх назад, а сам пустив свій паровоз назустріч товарним вагонам і вискочив з паровозу. „Правда“ з 12-го грудня повідомляла, що через кілька секунд „паротяг о-

Письменники з Філадельфії в Торонті

Торонто. — Група письменників із Філадельфії мала свій літературний вечір заходами Літературного Клубу в Торонті. Виступили: письменники Оксана Керч, поетка — лауреатка Франківської премії в Чикаго Міра Гармаш, та її чоловік — мжляр, виконавець сатиричних прозорок Роман Гармаш-Василишин. П-і О. Керч прочитала також дотепну гумореску Володимира Куліша, нагородженого на Конкурсі ім. І. Франка в Чикаго. „Новий Шлях“ з 12-го грудня повідомляв, що всіх трьох представив зібраним д-р Богдан Романенчук. Учасники тепло прийняли талановитих гостей.

Дружні відвідини

Минулого місяця Голову Канцелярії Українського Народного Союзу та в-во „Свобода“ відвідав видавець „Канадського Фармера“ п. Чарлз Доячек. В другій розмові з головними виконавчими урядовцями УНСоюзу та редакторами „Свободи“ заторкнено багато актуальних, зокрема видавничих справ і проблем. Після появи „Свободи“ в 1893-му році, черговою українською газетою в Новому Світі був саме „Канадський Фармер“, який почав появлятися в 1903-му році. Обидві газети появляються безперервно від часу своєї першої появи. На фото (зліва): п. Чарлз Доячек, головний передсідник УНС Поспів Леоігріт заступник гол. передсідника Володимир Сохан.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1883

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918. Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00. For UNA members monthly \$65.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

В обороні правопорядку

15 грудня 1970 Найвищий Суд прийняв постанову, якою скасовано прихильні пологорішення Апеляційним Судом відділку Алекса С. Івенса і тим затверджено його засудження на смерть, стейтовим судом в Джорджії за участь у вбивстві трьох поліцейських в 1965 році. Справа тяглася так довго і була з юридичного погляду контроверсійною тому, що судочинство в Джорджії допускає так звані „чутки“, „гірсії“, як посередній доказовий матеріал, при чому в даному випадку зараховано проти А. С. Івенса признання робітника із в'язничного шпиталю, який навіз обтяжуючий Івенса вислів одного пацієнта, обвинуваченого у змові на життя тих трьох, згодом убитих, поліцейських. Апеляційний Суд визнає протиконституційним закон Джорджії про допускальність у судах „чутки“, і на цій підставі скасував присуд першого суду. Тепер Найвищий Суд скасував той присуд Апеляційного Суду і признав право стейтових судів у Джорджії користуватися „діргодійними чутками“, хоча вони скріплюють інші докази вини підсудного.

Маловажливою є дана конкретна справа, яку розглядав Суд. Важливий той суттій зміст, яким є постава більшості Найвищого Суду в обороні закону, а не права підсудного користуватися різними трюками для своєї оборони. Власне такий ультраліберальний підхід в обороні підсудних був найбільш характеристичною рисою філософії Найвищого Суду під час головування в ньому Ерла Воррена. Тоді в усіх таких спірних випадках більшість 5:4 членів Найвищого Суду висловлювалася на користь „широкої“ по стороні інтересів підсудного в ім'я якнайширших громадянських свобод. Внаслідок цього підбудний і його адвокат мали величезні можливості жонглювати формальною процедурними подробицями, забезпечувати важкість доказів без уваги на їх суть, а з уваги на спосіб, як поліція ті докази здобула, — і використовувати існуючий лабіринт судів для щораз нових відхилень. У цьому останньому випадку за 15 грудня ц. р. більшість 5:4 висловилися у практиці проти засудження А. С. Івенса, при чому таке становище зайняли обидва члени Найвищого Суду, призначені вже президентом Ніксоном: його голова Воррен і Біргер та Гаррі А. Блекмун, які приєднались до трьох, перед тим м'ягкоризованих консервативних суддів — Джона М. Гарлана, Поттера Стюарта і Вайрона Е. Брайта. „Язичком у вазі“ став вперше Гаррі А. Блекмун, який своїм голосом перекинув терези в некористь підсудного.

Це вже другий випадок звільнення тієї „консервативної п'ятки“ в останніх кількох тижнях. 23 листопада ц. р. та „п'ятка“, до якої тоді приєднався суддя Юго Л. Блек, вирішила, що коли підсудний заявив на початку розправи, що він „винен“, то це признання, яке в американському судочинстві злагіднює кару, але унеможливило звільнення підсудного, залишається в силі, без уваги на те, що той підсудний згодом заявив, що він не допускається закидувати йому провини.

Ці рішення Найвищого Суду доказали ще раз, яке значення має людина: Ерл Воррен і Артур Голдберг, а після призначення Голдберга на амбасадора в Об'єднаних Націях Ейб Фортеас надавали Найвищому Судові філософію лібералізму, — Річард Ніксон заявив уже у своїй передвиборчій кампанії, що він за характер „конструктивізму“. Ніксон висловився був проти того, щоб Найвищий Суд, завданням якого є авторитетно з'ясувати Конституцію, переймав на себе не належні законодавчі функції. По лівій міркуванні Президента діяла 14 грудня ц. р. Палата Репрезентантів, яка схвалила резолюцію, що забороняє суддям втручатися в дії Конгресу. Федеральний суддя Герард А. Гезелл з Вашингтону намагався перешкодити, щоб конгресова Комісія внутрішньої безпеки оприлюднила жалюгідний список 57-ох лівих екстремістів, що їх запрошувало до доповіді в університетах, наче якихось святих. Резолюція Палати Репрезентантів стверджує право й Комісії друкувати й поширювати всі ці документи.

Докладне розмежування прав і обов'язків трьох чинників влади — законодавчої, виконавчої і судової — скріплює правопорядок. Зокрема скріплюють його такі викори судів, з Найвищим включно, які стають в його обороні проти порушників.

ФРАНЦІЯ І НАТО

Париж. — Своєю часу ген. де Голль відгукнувся на мілітарного союзу Атлантичного Пакту, бажачи таким способом протестувати проти першорядної ролі, що П грала в грас Америка у цьому союзі. Мотивував він свій крок також тим, що Франція має інтереси в тих просторах, яких НАТО не покриває своїм захистом, наприклад, Індійський океан (договір з Мадагаскаром про допомогу в обороні тощо).

Одночасно де Голль став був чемпіоном „замірнення зі Сходом“, а його ліві потверджув Ж. Помпіду, подорож якого до Москви советські голови розтрубують у всі труби як „історичну“. Устами Помпіду Франція зайняла позитивне становище до советської пропозиції — відбутися загальноєвропейській конференції безпеки, що охоплювала б членів НАТО й Варшавського пакту. Франція також прихильно потратувала договір, підписаний між Бонном і Москвою, вислала свого прем'єра до Варшави під час польсько-німецьких переговорів.

Але... Франція бачить, що СССР поступає вперед у ділянці продукції зброї — конвенційної та ядерної. Советська фльота стала другою щодо сили у світі. Вона диспонує 350 озброєними балістичними ракетами підводними човнами, з чого 75 з атомовими моторами. І кожного року СССР будувало нових 12 човнів цього безпечного типу. Фльота ця, присутна на всіх водах світу, заклала основні бази в Середземному морі.

Одночасно СССР побудував модерну рибальську флоту, кораблі якої можуть транспортувати по 50 рибальських човнів або... по 50 десантних човнів. Советська морська піхота зростає також, і більшовики не криються з тим, що вони готові до десантів у кожній закутній нашій планеті.

Це змушало НАТО схвалити збільшення зброї, на 900 мільйонів доларів, розподіленої на найближчих п'ять років. На цю ухвалу Франція не реагувала, вважаючи, що має рацію продовжувати ліній до Голля та рахуючи на дальнє відпруження між Заходом і Сходом.

Але в політиці, як і в житті, роллю грає не лише „лінійна“ логіка, а також почування. Недавно один швейцарський часопис поставив питання, що відбулося голосною луною у французькій пресі й взагалі опінії. Часопис питав: „Чи Франція хоче вести німецьку гру?“ Часопис мав на увазі факт, що з тих схвалених на збільшення зброї НАТО 900 мільйонів доларів, сама Західна Німеччина зобов'язалася в платити 40%. Чи на те де Голль відгукнувся з НАТО, щоб „замістити“ американської гегемонії в НАТО, прийшла німецька? Напевно ні. Бо де Голль завжди мав на увазі першорядне значення Франції в європейському укладі сил.

На сторінках „Фігаро“ ці-

лі темі торкається ген. Бетуген, з усією рішучістю заступаючи думку, що поворот Франції до НАТО не зредкував би основної ідеї де Голля, а навпаки. Поміняючи бо питання гегемонії в НАТО, стоїть це питання: чи мирна співпраця з советським блоком можлива без мілітарної рівноваги? Відповідь може бути тільки одна: ні. А коли так, то Франція у цій рівновазі мусить мати своє місце й грати свою роль. Тобто — повернутися до військового союзу НАТО.

Західна Німеччина стала першою промисловою потугою Європи. П'яти на те, щоб своє зближення до Сходу оплатити зміцненням оборонної сили НАТО. Цю заповідь безпеки відходу Західної Німеччини із західного союзу, Франція готова припинити політичне об'єднання Європи „шесті“, проти якого вона завжди мала застереження в ім'я повної своєї суверенності. Але врешті — рент суверенності залежить від оборонної сили, а оборонна сила не може пограти у власних кількох атомових бомбах без „американської парасолі“. Коли ж ця „парасоля“ залежить від НАТО, то в НАТО Франція мусить грати свою роль.

Так німецько-советський договір викликає зовсім протилежну реакцію від тієї, яка виглядала наверх: Західна Німеччина, нормалізуючи свої зв'язки з СССР, одночасно збільшує видатки на потреби НАТО і приписує політичне об'єднання Європи. Вона бо належить до західного блоку, як і Франція. І цього ми не сміємо забувати в нашому ставленні до політики Брандта.

Безперечно, Москва виграла німецькі позиції як німецького допомогу в розбудові своєї дуже бідної економіки. Але одночасно стаються речі корисні для Заходу, про які мова була вище. Власиво виграв тут обидві сторони. Програмо лише ми. Бо ми... слабші.

Ми програємо збільшення престижу Москви, що вона використала проти повневолевих нею народів. Програємо ми й те, що світ далі йтиме по лінії коєкстенції, а це означає повну ігноріацію чи просто замовчування національного питання. Програємо й багато в площині українських інституцій у Західній Німеччині.

Може виграти щось у ділянці спрямування польської громадської думки на стабільність західних кордонів і зменшення мрій про поворот на схід. Може відпруження між Бонном і Прагою знову зменшити тиск Москви на Чехо-Словаччину. Так можна називати дальні моменти — наскрізь негативні й теоретично позитивні.

Ясно одне: жадна політика не може зводитися тільки до негативного становища, навіть еміграційна. Не знаючи на всі виграти Москві, нам треба знайти способи дальшої позитивної дії у світі й на Рідних Землях. Можливе це було б тільки при спільній і серйозній аналізі нового положення. Вит-

(Закінчення на стор. 4-й)

В. С-ко

СПОМИНИ ХРУЩОВА

(3)

Тези про хрущовську за- яви, в якій він рішуче відпек- кується від авторства своїх спо- мінів, розкрили закор- донні кореспонденти в Мос- кві. В листопаді „Нью Йорк Таймс“ повідомив, що Хру- щов викликав був до Крем- ля з його підмосковської „дачі“ голова партійної кон- тролі ЦК КПСС, старий че- кіст Арвід Пельше і в рі- шучій формі „запропонував“ підписати таку заяву. Хру- щов підписав, але це, оче- видно, не виключає автор- ства його спогадів, писаних ним самим чи, найпевніше, записаних з його слів. А пі- сля візиту у Пельше Хрущов опинився в кремльській лі- карні з легким ударом сер- ца.

Третя частина спогадів ко- лиського „прем'єра“ СССР в значній мірі присвячена смерті Сталіна і боротьбі його наслідників, „вірних ста- лінців“ за його кривавий трон. У тій безжалісній, на- сиченій інтригами боротьбі далеко в тінь відходять ме- тоди і практика сумної слави „Коза Ностри“. Кремльська „Коза Ностра“, портрети у- сьох членів якої прикрашали всі установи і школи Совет- ського Союзу, діля, очевид- но, в куди ширшому машта- бі, амбіції мали незмірно більші, а ціль їх була „світ- ва революції“ і „щастя для всіх трудящих“.

В останніх роках життя Сталіна найбільшою біля- нною фігурою його правого- рукою була людина, що, при- інших обставинах, могла б стати для психологів і пси- хіатрів надзвичайно цікавим об'єктом дослідження як фе- номен зла, аморальності, підступства. Його заспирто- вану в баньці голову, поруч з головою Сталіна, варто було б тримати для всіх на- ступних поколінь, як ви- ну пригадку, як символ ле- нинсько-марксистського ва- ріянту комунізму, будовано- го на одній шестій частині земної кулі.

Це був Лаврентій Берія, грузин, в молодості соціал- демократ, що, після револю- ції ставши членом компар- тії, зумів заімпонувати Ста- лінку, написавши наскрізь фальшиву його біографію. Сталін стягнув Берію з Кав- казу до Москви, де поставив на чолі НКВД. І на тому по- сті, відслуживши Сталінові 15 років, це був Берія, який, розгадавши психіку свого вождя, допоміг йому розгор- нутися з його „сратинками“ нечуваній в історії людства терор, розбудував для міль- йонів людей табори смерті і запровадив широку практи- ку депортацій. В 1946 р. він, перший із шефів секретної поліції, став повноправним членом Політбюро.

Спершу Берія заімпонував Хрущову, з яким „прем'єр“ наїтивіше співав працював. „З ним, — згадує Хрущов, — було писмо поговорити і покартувати, але згодом я відчув у ньому зловісну осо- бу і лицемір“. І напевно також, треба додати, відчув до нього Хрущов задрігати.

З приходом Берії традицій- ні обиди у Сталіна, на які запрошувало його найбільше

чиства в Ленінграді. На во- лоську зависло життя „жид- ковоїської трійки“ — Кузе- цова, Вознесенського і Ко- ськіна. Цією „трійкою“ тоді ще молодих людей Сталін нібито хотів замінити в Мо- скві свою „стару гвардію“. Але Берія адалося захитати до них довір'я Сталіна, пере- конавши його, що вони „за- ражені російським націона- лізмом“. Наказ про розстріл перших двох підписав з ін- шими членами Політбюро також Хрущов. Таку прак- тичку „колективних виноків“, пише він, — з а провадив Сталін з-перед кількох ро- ків. Косігин, як казали, „ви- тягнув щасливий лотерій- ний квиток“.

Окрему увагу присвячує Хрущов „змові кремльських лікарів“, переважно жидів, що нібито в 1948 р. вкороти- ли життя Жданова і плану- вали в 1952 р. отруїти Ста- ліна. В зв'язку з цим підго- товлюваним процесом поча- лися масові арешти і езе- куції жидівських лікарів, письменників, театральних діячів. Причини цього про- цесу називав Хрущов „нез'я- сованими“, але припускав, що мав він бути передісторі- грандіозної чистки, націле- ної також проти Берії. Ма- ленкова, можливо, самого Хрущова і багатьох інших партійних зельмож. Після в и т е р блення „славної ленінської гвардії“ і своїх „сратинків“, яким перестав довіряти, він хотів цілковито зміни свого найближчого оточення.

Цим твердженням Хру- щов, очевидно, хоче пред- ставити себе також як по- тенційного жертву тирани. Характеристичний детал: маршал Конєв, що саме в той час перебував у шпита- лі, щоб вислужитися перед Сталіном, вислав до нього листа, в якому скаржився, що, мовляв, дають йому лі- карі ті самі медичні препара- ти, від яких нібито загинув Жданов.

У середу 4 березня 1953 р. московське радіо оповістило, що Сталін мав кроволивий у мозок. Через два дні після того проголошено, що Ста- лін помер.

Ще 28 лютого на черго- вому обіді, що тривав до по- тої, радник Сталіна, Сталін, уже досить п'яний, жартів- ливо лапав долонею Хрущо- ва по череву і з підкреслено українським акцентом, що його вживав, коли був у до- бром гуморі, називав його „Микитом“.

В суботу 7 березня Сталін був уже неприємний і на- півспаралізований. В такому стані охоронці — ч е к і ст и знайшли його на підлозі йо- го спальні. Від його ліжка не відходили Берія, Мален- кова, Каганович, Булганін і Хрущов. Ніхто нікому не до- віряв, і кожний прагнув влади.

Останні хвилини життя Сталіна його дочка Світла- на і Хрущов описали по-різ- ною. В хвилину прояснен- ня свідомості, — пише Хру- щов, — він „лівою рукою, якою ще міг ворухити, по- тягнув кожного з нас руку“. Світлана Алілуєва пише, що я, у хвилину „він розплю- щив ліве око і обвів ним у- сьох присутніх поглядом не- вдоволення. Він ухрирав дуже

народові мудрість і, сказав- ший по-модерному, демокра- тичність володаря. Підсвідомо, навіть того не помічаючи, створює тут За- гребельний персоніфікацію отих сучасних Бурмак, що, об'єднані в спілку письмен- ників СССР, дають рештки з кремльських столів, отри- муючи в нагороду лапаса і інколи право критикувати. Найповніше змальований у романі інтелектуальний і мистецький світ півдня — Візантія. Але як не дивно, контакт князя Ярослав з цим світом поверхневий. По- няття читання, мабуть, твору василеаса Василя Македо- ніянина „Про управління державою“ викликає в кня- зя отакі медитації: „...Простий люді байду- жий до влади. Вона йому ні до чого. Він би й державної єдності і незалежності не мав, аби не князь. Тож хай буде владний князів... Така лінія поведінки!... Якщо поможеш комусь, то один буде владний, а сто невдоволен. Якщо ж запо- дієш одному зло, то невдово- лений буде тільки один, а

З НАШИХ БУДНІВ

Чорт-патріот

Що в наші часи не так легко се. Миколаєві викону- вати чудотворні обов'язки, про це хай засвідчить сам ді- сина-найдишніа подія, що сталася минулого року в од- ній українській пародії, не скажу — в якій, католиць- кій чи православної, щоб мені тьось, борони Боже, не закинув, що я ширію релі- гію нетерпимість або я- кусь іншу дискримінацію саме в такій чад „коли на сторінках „Свободи“ продо- жуться такий братерський діалог „Католика“ з „Православним“.

Отож, у наші часи, празни- ка св. Миколая влаштовано у тім парадії традиційну зу- стріч вище згаданого Чудо- творця, сполучену з розда- чою дарунків та „важким чепним діточкам“. Зустріч почалася так, що за сценю церковний хор заспівав „О, хто, хто Миколая любить“, потім з'явилися на сцені під- ярані святи публіки, два розкошні Янголи, з догми- крилами і в коротких сукно- ках, до речі — солдати ж- сегового церковного хору, які, солідно устатковані, зазвонили в дзвіничку, не- редствуючи появу Небесно- го Гостя.

Градом оплесків і раді- ними вигуками „виступай, шкільна аудиторіє, айді се. Миколає, — знає, що тут, на цій залі, всі його люб- лять. Чудотворце! Скаже- де кілька слів привітання ака- дільського та українсько- мовним, бо це був Миколай Демонієв, а тоді почалася, нетерпеливо вичікувана ді- точками, роздача дарунків.

І тоді саме почався „кло- нін“... Виявилось, між іншим, що небесна пошта також працює двома мовами: одні даруночки були заадресова- ні англійською мовою, і з- тими Янголи не мали жад- ної проблеми — владко й безперечно доручили їм адресатом. Але, як на біду, попадалися поштові, за- даровані по-українськи, і тут крикнув асистент, а от- ця Миколає вивелись без- рідничі, то ї безкомунізм, бо українського не знаєш, як то кажуть, ні в зуб но- гою! Не багато діточкам о- робота інтервенція даного Миколая, тут народнього, українсько-американського ветерана, який, шоправа- кописав у дитинстві, — як сам до того признався, — „лизує“ трохи українсько- го, але потім — забив.

І ви знаєте — хто врату- вав ситуацію? Чорт! Не так чорт, як малий Чортик- Олес, синок найновіших наших скитальців з Арге- нтини, що приїздив сюди з сво- їми батьками два роки тому і привіз настільки достатне знання української мови з Південної Америки, що міг цілком легко вірувати за- клопотаних Янголів, і роз- дати малатам ось українсь- комоу пошту. За те дістав публічну подяку від місце- вого о. парода, що на закін- чення цієї симпатичної ім- прези виступив з „короткою промовою, подякуючи усім виконавцям програми, а Чортика-Олеса окремо по- звалив, ставлячи його за приклад учням суботньої школи.

— Так то буває в наші часи, — сказав дотепно о. парод, — де ангел не може — там чорта пішло.

І ж е р

сто радитиме, бо в кожного неодмінно знайдеться сотня ворогів. Така лінія поведінки! Діла твої повинні бути о- громні навіть тоді, якщо зло- чини будуть отримувати. В істо- рії коної землі є достатня кількість сторінок галейних і жорстоких. Окрім землі твоєї. Якщо ж будишся у нас ганьба або жорсто- кість, то слід пустити П в непамять! А то „важкіє г- зувати“ — відбиті рохоту. Така лінія поведінки! (560).

Знов же, того де поміча- ючи, бо творчих процесів не все сконотролює, зидує тут автор князів думки зов- сям не його. Не так „думав самостійний, незламний, му- дрий володар, який твердо і без страху сидів на престолі, який проинатив був до

(Закінчення на стор. 3-й)

Іван Смілій

НА МЕНІ ВЕЛИКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

(4)

Є місця в творі, де епічні розмаїття, де картини набирають монументальних розмірів. Справді монументальні виходять у Загре- бельного дід Родим, творець поганських божків. Незабутні картини мандрівки турів. А двобій тура Бутена з мо- лодим Рудем — прекрасний барельєф на фронтальну стіну українського монумента- льного стилю, що тут знай- шов свою нову маніфеста- цію. Це й найвищий осяг автора. Радостю з її поган- ськими храмами якимсь каз- ково легка, щоб назвати картину монументальною, а- ле поява княжої дружини і битва між нею і радогоща- нями — це вже яскраві мо- нументальні полотна. Мо-

му, передової думки, філо- софських узагальнень, гли- боких соціальних спостере- жень і висновків“.

Сьогодні інтелектуалістич- ний роман, такий модний на Заході, став дійсністю і в у- країнській літературі. Згада- ти хоч би повість В. Дрозда „Катастрофа“. Інтелекту- ально на вищому рівні сто- ять сьогодні персонажі О. Гончара. Крім натури почу- ття відчувається силу думки в поезії Л. Костенко, І. Дра- ча, Вігнановського. Бли- скучою з цього погляду ста- ла й наша літературна кри- тика та публіцистика на рід- них землях.

У Загребельного відчува- ється з перших сторінок сві- домість приналежності до класи інтелігентів, хоча ці свідомість затьмарена наста- ювою на пролетарське по- хождення. „Ми тільки влас- но інтелігентні, а власне, хто ми? Діти робітничих, се- лян. Така і вся країна. Все починалося з самого по- чатку, на голому місці“. (II) В двадцятих роках це була правда, але в шістдесятях це вже неправда, яку можна

підтвердити самим твором автора де герой, Борис — син професора університету. Пролетарського походження тут не причепиш.

Правда, висловлюються оті інтелігенти, з їхньої ж чи автора вини, не дуже бли- скуче. Ось зразок їх дискусії: „Екзистенція буття, — зі- смаком повторив інженер. — Ти повинен вивчити фран- цузьку, щоб в оригіналі чи- тати Сартра і Камю, — не- втерпів, щоб не колхути Ота- ва. Цікаво, скільки знаєш іноземних мов ти? — поцікавився лікар. — Скіль- ки треба, стільки я знаю, — відповів Отава...“

Інтелектуальний двоій між німецьким візантологом професором Шнурре і київ- ським професором Гордієм Отавою не позначений я- кимсь надзвичайним бли- скучим чи оригінальним дум- ки, але спроба саме такого змагу між двома противни- ками х а р а к т е р и с т и ч - на, в нашій літературі це новина. Більша інтелектуальна ва- жомість твору була б приро- дною ще й тому, що в ньо- му мова про найбільшого ін-

телектуаліста отих часів, князя Ярослав, батька „Рус- кий Правди“, славного з своїх широким зв'язків і спо- ріднень з європейськими ко- ролівськими дворами, відо- мого із свого залюблення в княгиню, адже й сьогодні іс- торики та археологи шука- ють його унікальної бібліо- теки, і названо його в історії Мудрим.

На жаль, у творі про зв'я-зки Ярослава із Заходом, крім неприхильної згадки про першу жінку Ярослава, чешку Анну, панус залізав за- селона. Інгігреді, дочці сьвейського короля, імпонує Ярослав не розумом і осві- тою, а владою, контакти князя з варягами символі- зовані гринами і силою, то- бто, що дуже потисне руку противника при вступному вітанні. Нову віру, християн- ств, розцінює князь утилі- тарно, як засіб зміцнення влади. Згублення ним но- соф-мудрагелі, який корис- тують ласкою князя, з функціями приймати від князя лапаса і проголошу- вати інколи критику кня- зів діл, щоб так показати

тат князя набирає прикмет не мудрости, що пов'язана органічно з справедливістю і чесністю, а хитрості й про- вности. Так хитро, руками новгородського н а м і с н і к а Косиятина, ніби нічого оте не знаючи, позбувається він суперників, братів Бори- а і Гліба, а далі володіє, винищуючи противників при- помочи свого „лічного боя- рина“, простака і хама Сит- ника, який розвів секотсь- ку сітку по всій країні від Новгороду до Тмутаракані, від Галича по Волгу. Чита- чеві приходить тут мимовіль- на думка нічні наради не- давнього „мудрого вождя“ з своїм нічним боярином, Ве- рією.

Всю атмосферу куль- турності на княжому дворі і в його близькому оточенні розвіє крім цього хама ще й другий подібний тип, кня- жий блазень Бурмака, вуль- гарний, примітивний філо- соф-мудрагелі, який корис- тують ласкою князя, з функціями приймати від князя лапаса і проголошу- вати інколи критику кня- зів діл, щоб так показати

СОЮЗОВЦІ! ЦЬОГОРІЧНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ ПРИНЕСЛА ДОСІ 4.927 ЧЛЕНІВ. ЩЕ ТІЛЬКИ 1.073 ЧЛЕНІВ БРАКУЄ ДО 6,000. ДОКЛАДІТЬ УСІХ ЗУСИЛЬ ДЛЯ ДОПОВНЕННЯ ЦЬОГО ЧИСЛА, ЩОБ З ПОВНИМ УСПІХОМ ЗАКІНЧИТИ ЦЕЙ КОНВЕНЦІЙНИЙ РІК УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

19 священників Стемфордської Єпархії підписали листа до Папської Делегатури

Вашингтон, Д. К. — Під час демонстрації мирян Української Католицької Церкви у Вашингтоні перед будинком Папської Делегатури 5 грудня 1970 р., українська делегація передала кілька петицій першому секретареві Делегатури. Одну з них, яку повністю публікуємо, підписали 19 священників Стемфордської Єпархії: "Ваша Екскеленція!"

Ми, нижче підписані, священники Стемфордської Єпархії, дозволяємо собі виразити нашу турботу серед критичних часів, які переживає Українська Католицька Церква на американському континенті. Тому прохання зважити під увагу наступне:

1. Від кількох років серед мирян Українського обряду поширилася з великою швидкістю ідея патріархату і консеквентної автономії Української Католицької Церкви на підставі декретів Ватиканського Собору II.

2. В днях від 29-го вересня до 4-го жовтня 1969 року, з нагоди посвячення Собору Святої Софії в Римі, всі українські владди, за винятком одного, віддалися на Святій Синоді під проводом нашого Верховного Архископа Іх Еміненції Кир Йосифа.

3. Рішення цього Святого Синоду були широко опубліковані у всій українській пресі, по всіх континентах Вільного Світу і вірні уважають їх законом, а єпископи наші їх не проголошують.

4. Зволікання введення в життя постанов Синоду спричиняють пораз до більш напруження серед мирян і це малорозумне зближення до критичної фази, наслідком чого ми не можемо контролювати.

5. Помітно нашої успокоюючої акції серед вірних, повірених нашої душпастерської опіки, ми не вміли здержати того процесу без співпраці наших Владик, які чомусь мовчать. Їхню мовчан-

Баль української преси — атракція сезону

(сс) — Діловий Комітет для підготовки першого в ЗСА Бально Української Преси відбув кілька засідань і запланував наступне засідання після Різдва. Поодинокі комісії Комітету працюють надолго і роблять усі можливі старання, щоб Баль виглядав якнайкраще.

Згідно з інформаціями, які наспівують до Фінансової Ко-

ми ми не вміли зрозуміти. 6. Знаючи наших вірних, ми можемо щиро поспівдичити, що їхня акція є спонтанною і подивудливим явищем у відродженні і зміцненні нашої Церкви, і крику зробив би той, хто твердив би, що ці прояви є інспіровані ворогами Бога і Церкви.

7. Ми глибоко стурбовані тою цілою ситуацією і почувася безрадними, і тому через Вас складаємо ту нашу журбу на руки Христосового Намісника.

Цього листа-петицію підписали: о. Володимир Андрушків, о. Климентій Прийма, о. Любомир Мудрий, о. Николай Волковський, о. Володимир Гавлич, ЧСВВ, о. Павло Теодорович, о. Іван Мах, о. Андрій Назаревич, о. Ярослав Шуст, о. Михайло Куріло, о. Николай Дереш, о. Зенон Павлович, о. Петро Огірко, о. Богдан Смик, о. Юрій Гвятишак, о. Лев Дічинський, о. Богдан Волошин, о. Онуфрій Волянський, о. Михайло Горшко.

ДОІЗД ДО ГАНТЕР КОЛЕДЖУ НА КОНЦЕРТ

На запитання бажаючих, як поїхати на Український Концерт в Гантер Коледжі, що відбудеться в неділю 20 грудня о 4 г. по полудні, інформуюмо про доїзд до того коледжу: з долини міста можна їхати підземкою IRT Lexington Avenue, лінія ч. 6, до зупинки "68th Street". Не брати "експресу", лише "локальну" підземку. Адреса Гантер Коледжу: 695 Парк евіню, біля 68 вулиці.

Для молоді — Для старших Наказом групи прихильників творчості автора НОВЕ ВИДАННЯ ІВАН ОВЕЧКО "ВИБРАНЕ"

Це збірка поезій, коротких оповідань, статей і реценцій, як також бібліографічний покажчик журналіст. Літер. праць автора за останні 20 років. Тому, хто вже має попереднє видання автора — декларатор "Не плач, Україно!", книжку "Ти був чужий" та дві збірки п. н. "Вибрані статті", ця збірка буде доповненням до тих видань, бо, крім деяких рецензій, що виходять 2-м виданням, до цієї збірки ввійшли також нові, яких нема в попередніх виданнях. "ВИБРАНЕ" — 184 стор. — 3 дол. з пересилкою. Замовляти: Іван Овечко P.O. Box 811 Greeley, Colo. 80631, U.S.A.

НА МЕЖІ ВЕЛИКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

(Закінчення зі стор. 2-го)

глибини вченням нової віри про любов і милосердя, який щиро клан на собі знам'я хреста, а доні в посагу дав священну книгу, на яку присягали століттями французи королю, який збудував сотні церков, дав про освіту народу, проводив справедливі суди, бо його ж перша книга "Руська Правда"! Тут і не візантійська лицемірність і не ранній макіявізм. Тут Загребельний підхопив геніальною совєтську дійсність, її моральну філософію.

Така лінія поведінки типова сучасним совєтським партійцям і бюрократам, на жаль, творцям слова, які, як ті в'юни, в'ються між правдою і брехнею, між директивами партії і власною совістю, між добром народу і особистою вигодою, стаючи у позу освічених циніків, що блискучими словами прикривають свою нічність або з брутальною одвертістю пишуть: "Якщо поможеш комусь, то один буде вдячний, а сто недоволених. Якщо заповіді одному зло, то недоволений буде тільки один, а сто радітиме, бо в кожного є особинно знайдеється сотня ворогів!"

А про прозоре виправдання злочинів Сталіна в кінцевій медитації про "діла огромні" хай читач зробить собі висновки сам.

Підійшовши до межі великої літератури, тієї межі П. Загребельний не перейшов.

Ще до ювілею Теодора й Марії Федориних

У зв'язку із дописом п. н. лі і склали від себе 500 доларів на Церкву і 200 доларів на будинок Українського Народного Дому. Ще давніше, як громадська купувала цей будинок, вони склали окремо поважну суму грошей.

лі і склали від себе 500 доларів на Церкву і 200 доларів на будинок Українського Народного Дому. Ще давніше, як громадська купувала цей будинок, вони склали окремо поважну суму грошей.

Купуйте в підприємствах, які оголошуються в "Свободі"!

Купуйте в підприємствах, які оголошуються в "Свободі"!

ЗАКЛИК ДО СЕНРЕТАРІВ І ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ

В ЦЬОМУ РОЦІ МИ ЗАБЕЗПЕЧИЛИ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ МАЙЖЕ П'ЯТЬ ТИСЯЧ НОВИХ НАШИХ ЗЕМЛЯКІВ, ЗБІЛЬШУЮЧИ НА ДЕСЯТОК МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОЛІ ІХ І ІХ РІДНИХ. НАМ ТРЕБА ПРИДБАТИ В ЦЬОМ МІСЯЦІ ЩЕ БОДАЙ ОДНУ ТИСЯЧУ НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЩОБ ЗАКІНЧИТИ ЦЕЙ РІК НОВИМ, ВЕЛИКИМ ОРГАНІЗАЦІЙНИМ УСПІХОМ.

ТОМУ ЗАКЛИКАЄМО ВАС ДОКЛАСТИ В ЦІХ ОСТАННІХ ДНЯХ РОКУ ЩЕ БІЛЬШЕ НАПОЛЕГЛИВОСТІ ТА ПРАЦІ, ЩОБ ЗДОБУТИ ЦЮ ТИСЯЧУ ЧЛЕНІВ. А ЗДОБУТИ АІШКАЦІН НОВИХ ЧЛЕНІВ ПЕРЕСИЛАНТЕ НЕГАЙНО ГОЛОВНИЙ КАНЦЕЛЯРІЙ УНСОЮЗУ, ЩОБ ВОНИ НАСПІЛИ ПЕРЕД ЗАКІНЧЕННЯМ РОКУ.

НАШИМИ СПІЛЬНИМИ СТАРАННЯМИ ТА ПОСВЯТОЮ МИ НА ЩАБЕЛЬ ВІЩЕ ПІДНІМЕМО НАШУ УСТАНОВУ НА ПІЛЯХУ ДО СТОТИСЯЧНОГО ЧЛЕНСТВА ТА ДО СТОРИЧЧЯ П ІСНУВАННЯ!

Український Народний Союз
Організаційний Відділ

В Сороковий день смерті нашого Найдорожчого

бп. п. д-ра мед.
БОГДАНА ПАНЧУКА

будуть відправлені

ЗАУПОКІНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в СУБОТУ, 26-го ГРУДНЯ 1970 р., о год. 12-ій вполудне в церкві СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. Дж., та в ПОНЕДІЛОК, 28-го ГРУДНЯ 1970 р., о год. 8:30 рано в Катедрі СВ. МИКОЛАЯ в ЧИКАГО, Іл.

Про участь в Богослуженнях та молитви просять

ДРУЖИНА, БРАТ І РОДИНА

Ділямося сумною втратою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в середу, 16-го грудня 1970 р. упокоївся в Бозі по довгій і тяжкій хворобі, на 49-му році життя наш Найдорожчий Син, Чоловік, Тато, Зять, Брат, Племінник Двоюрідний Брат, Вуйко і Швагер

МІР. ПРАВА, ДИПЛОМАТИ І ПОЛІТИЧНИХ НАУК

бл. п.

БОРИС МАКАРЕНКО

нащадок Чорноморських Козаків, народ. в Празі, Чехословаччині.

Член ОУН, учасник походу на Україну 1941 р., визначний діяч українського студентського життя, голова і довірений член Управління Української Академічної Громади в Празі, діяч НОУС-а, член управи ПРСУС-а та учасник Міжнародних Студентських З'їздів як український делегат.

ПАНАХИДНИ — в суботу, 19-го і 20-го грудня 1970 р. в похоронному закладі McNamee Burnard, 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J.

ПОХОРОН — в понеділок, 21-го грудня 1970 р. о год. 9-й ранку з того ж похоронного закладу на Українській Православній Церкві св. Вознесіння, 635 Broad Street в Клівленді, Н. Дж., о год. 9:30 ранку — Заупокійна Літургія буде відслужена о. Протопрес. Теодором Форестом і о. М. Глєбським, а відтак на Українській Православній Церкві в Ванай Брук, Н. Дж.

Незнайомим горем прибиті:

мама — абс. філ. МАРІЯ, вдова по бл. п. ПЕТРОВІ МАКАРЕНКОВІ

дружина — ГАННА з дому ДЕХІВ

сини: РОМАН і ПАВЛО

теща — АННА ДЕХА

півгравна — МАРУСЯ БУДАК з родиною

сестра — д-р мед. ЛЮДМИЛА, вдова по бл. п. інж. ВАСИЛЕВІ ПОЧИНКОВІ (Венесула)

сестра — дипл. екон. і пол. ГАЛІНА з чоловіком проф. інж. ІВАНОМ ЛОБАСМ

тітка — проф. МЕЛАНІЯ з чоловіком інж. Т. ПУХАЛЬСЬКИМ

двоюрідні сестри: ВАЛЕНТИНА БОЖОК з родиною (Австралія)

д-р філос. АЛЛА р. ПУХАЛЬСЬКА з чоловіком д-ром Д. К. ГОЛЛІ з дітьми

племінниця: арх. ЛЮБА р. ПОЧИНКО з чоловіком інж. ВАСИЛЕМ КАМПСЬКИМ

ДІДА ПОЧИНКО

мг. музики МАРІЯ ЛОБАН

ГАННА ЛОБАН

племінник — д-р темп. В. БОРИТНИК з родиною та всі близькі і дальша Рідня на еміграції і на Рідних Землях

НА РІЗДВЯНІ СВЯТА І НОВИЙ РІК

НАЙКРАЩІ ПЕРЕДСВЯТОЧНІ ЗАКУПИ ДОМАШНЬОГО ВИРОВОУ, ЯК ПИШКИ, КОБАСИ, БОЧКИ, САЛТІСОННИ, ПАШТЕТКИ — ВСЕ СВІДКИ СІМІ М'ЯСОВА ТА РІЗНІ ІМПОРТОВАНІ ДЕЛІКАТЕСЕН

— дистанція —
в УКРАЇНСЬКІЙ КРАМНИЦІ К. МИРОНОВИЧА
MIRON MEAT MARKET

272 A Smith St., Perth Amboy, N.J. 442-4660

ЯРОСЛАВА ОСТРУК

готує до друку повість

КОЛИ МЕРКНУТЬ ЗОРІ

Ця повість говорить про перші роки по програній польсько-українській війні в Галичині і спротив громадянства, який виявився в "Українській Військовій Організації". Цей сюжет інтелектуально зацікавить читачів. Авторка цього твору звертається до патріотичного громадянства на еміграції півні Авторці з допомогою видати цю книжку в цей спосіб, щоб закопати і купити хоч одну ще неопубліковану книжку, або цілий комплект. Ціна: "Вибрані" \$2.50, "Родина Голдін" та об'єдн. \$3.00, текстурна \$2.00, "Оля" \$2.50, "Хуртовина гріда" та об'єдн. \$4.10. Купити повний комплект знижка на \$10.00. Повість "Те, що роз'єднує" випродана, але можна замовити у п. Середяка на адресу Авторки.

Yaroslava Ostruk, 1120 Chelton Ave., Phila., Pa. 19126 USA

Вітаємо "Театр у П'ятницю" з прем'єрою "Медея" і бажаємо багато успіхів.

Д-р Богдан і Ольга Фараонів

"ВЕЛИКДЕНЬ В УКРАЇНІ"

— 16 днів —

12-го квітня 1971 року — 27-го квітня 1971 року

3 НЮ ЙОРКУ via PAN AMERICAN

МОСКВА — 2 ДНІ

ЛВІВ — 7 ДНІВ

КИЇВ — 5 ДНІВ

Всі прохачуватимуть — Звільнення — Плюс 4 театральні вистави.

СКОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ СЕЗОНОВИХ ЦІН

* Дві особи до однієї кімнати. Мінімум 15 осіб.

Subject to "GIT" Regulations

ПІШІТЬ ТЕПЕР ДО:

SHIPKA TRAVEL AGENCY, INC.

5434 STATE ROAD CLEVELAND, OHIO 44134

або телефонуйте "колект" на остаточне замовлення (216) 351-1700

Потрібно \$100.00 завдатку для резервації місця.

В суботу, 23-го січня 1971 р.
в Cotillion Room, Hotel Pierre
5th Avenue & 61st Street, NEW YORK CITY, N. Y.

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ Т-ВО ВІДДІЛІ МЕТРОПОЛІ НЮ ЙОРКУ Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ

ВЛАШТУЮТЬ СПІЛЬНИЙ, ТРАДИЦІЙНИЙ

БАЛЬ ЛІКАРІВ та ІНЖЕНЕРІВ

З БЕНКЕТОМ І ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ ДЕБЮТАНТОК

ЗУСТРІЧ НОВОГО РОКУ

в НАРОДНОМУ ДОМІ в НЮ ЙОРКУ, Н. П.

в четвер, 31-го грудня 1970 року

ОРКЕСТРА "АМОР"

Столи просимо замовляти в Адміністрації

Народного Дому.

Українське Лікарське Товариство Північної Америки

ПРОГОЛОШУЄ

КОНКУРС на СТИПЕНДІЇ

НА АНАД. РІК 1970-71

для кандидатів медичних і споріднених наук, так у Америці, як і в інших краях. Першесте мають ті кандидати, котрі здали перший регіороз і можуть виказатись свідоцтвами зі зложених іспитів.

Подання про стипендії враз із залученнями, а саме: 1. Посвідка впису на університет, або свідоцтва про зложення іспитів; 2. Свідоцтво незамовлено затверджене Студентською Громадою; 3. Посвідка своєї парохії або одної з наших молодечих організацій, в якій брав активну участь — проситесь надіслати до 15-го січня 1971 року на адресу голови Стипендіального Фонду при У.Т.П.А. д-ра М. Крижановського, 77 Second Ave., New York, N.Y. 10003.

Головна Управа У.Т.П.А.

СПОМИНИ ХРУЩОВА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

тяжко, бо легкою смертю замиряють лише праведні люди... Відразу ж після смерті Сталіна постанала справа його наступника. В потемних розмовах і зустрічах членів керівної "Кола Ностра" висловилося, що всі вони боялися, щоб до влади не прийшов Берія. Берія гарячково концентрував у своїх руках службу безпеки і, нехтуючи колеги, зосереджував у своїх руках державну владу. Він виразно підтримував Маленкова, цю безхарактерну, як пише Хрущов, людину, щоб, настановивши його прем'єром, зробити з нього в своїх руках слухняний інструмент.

Згідно з спогадами Хрущова, головну роль у боротьбі проти Берії відіграв він, переконавши членів Політбюро і маршалів, що вони ападути першими жертвами Берії, коли посаде він сталінський трон.

Про арештування Берії на засіданні Політбюро вже відомо з "секретної промови" Хрущова на XX з'їзді КПСР. Обвинувальну промову вголосив сам Хрущов, назвавши Берію, як то практично кувалося, на с т л і ських прощах, "шпигуном, що працював на англійську розвідку, коли був ще секретарем бакинської партійної організації".

Це, очевидно, було нашім придумане обвинувачення, яке опізнилося на

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 20-го ГРУДНЯ 1970 р.

АЛЕНТАВН, Па. Річні загальні збори Б-ва св. Арх. Михайла — 147 Відд. о год. 2-й по пол. в залі Укр. Правосл. Центру, 803 Н. Фронт вул., зі званням порядку народ та вибором нової управи. І. Заворожний, секр.

ДІТРОПТ, Мін. Річні збори Б-ва св. о. Миколая 175-й Відд. о год. 2-й по пол. в приміщенні УНДому при вулиці Мартіна. На порядку: звіти чл. Управи, Контр. Комісії, делегатів: Ком. Відд. УНС, УКАА і УНДому, вибір нової управи на 1971 рік і делегатів. Збори відбулися без огляду на скликання чл. — Я. Вазюк, гол., В. Паміж, прот. секр., І. Смерека, фін. секр., М. Ярема, кас.

СУВОТА, 28-го ГРУДНЯ 1970 р.

НЮ ПОРК, Н. П. Звичайні загальні збори Т-ва Крим — 485 Відд. о год. 7-й веч. при всякій присутності членів у кінотеатрі Говерлі, 238 Е. 6. вул. Присідає чл. прибути. — Д-р М. Сидор-Чарторийський, секр.

НЕДІЛЯ, 27-го ГРУДНЯ 1970 р.

ВЕСТ ІСТОН, Па. Річні збори Т-ва В. Хмельницького — 137 Відд. о год. 2-й по пол. в Укр. Амер. Гр. Клубі. На порядку: звіти Управи і Контр. Комісії та вибір управи на 1971 р. Присідає чл. прибути. — Гр. Прашин, пресд., М. Колодуб, кас., Ст. Колодуб, секр.

ПРАЦЯ MALE

MARINE ENGINEER

Chief engineer position open on American Research Vessel Diesel Electric 3800 H.P. U.S. Coast Guard license required.

Phone, collect Port Captain

WOODS HOLE OCEANOGRAPHIC INSTITUTION

Woods Hole, Mass. (617) 548-1400, Ext. 208 An equal opportunity employer

MALE

MECHANICAL ASSEMBLERS

Opportunity with large blue chip manufacturing company for experienced mechanical assemblers. Knowledge of the assembly of large construction equipment desired.

If interested and qualified contact us. Excellent fringe benefits.

INGERSOLL-RAND CO.
2 Fairfield Crescent, West Caldwell, N.J.
An Equal Opportunity Employer

ФРАНЦІЯ І НАТО

(Закінчення зі стор. 2-ої)

рачати енергію на доводження, що „політична Бранда між з політикою зради“ — це даремна витрата часу і зайве зуживання думки. Ми вище навели думки ген. Бетугара. Він не тайть, що й його ворожить почуття амбіції, сантимент, який не хоче допустити до віростаня Німеччини на першу силу в Європі. Але він шукає виходу, навіть шляхом нової інтерпретації ідей де Голля. Коли б він обмежився простотом, уподібнювався б до е м і граційних публіцистів. Авжеж, йому легше комбінувати, як нам, бо можливості Франції інші, більші від українських.

Але в ділянці думки — межі дуже невизначені й дуже

Т. Дж.

ПЕРЕДСВЯТОЧНА ЗНИЖКА

Замість \$13.75 — платите \$8.00

Д-р Лука Луїс: Олександр Шашкевич.
Д-р Лука Луїс: Олександр Шашкевич.
Д-р Лука Луїс: Іван Франко життя і творчість.
Шашкевич думи і пісні (українські і англійські тексти).
І. Керницький: Перелік птахів.
І. Смолий: У зелену мандрівку.
А. Драган: Український Народний Союз.
Д-р Л. Мишута: Шашкевич і жінка. Жінка в житті і творчості.
О. Олес: Поезія книга У.
В. Вишніченко: Мій дух св. М. Таченко: Навесні дім — повість.

До суми замовлення з Нью Джерсі стейту, просимо додатково дочислювати 40 центів (5% стейтового податку).

Замовлення слати до:

SVOBODA

81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ПЕРЕДСВЯТОЧНА ЗНИЖКА

Замість \$22.00 — платите \$15.00

Д-р Л. Луїс: Іван Франко — борець за національну і соціальну справедливість.
Д-р Л. Луїс: Тарас Шевченко — співіде української слави.
О. Коцеб: Записки полоненого.
Ю. Ліпа: Призначення України.
В. Барка: Рай.
Збірник: Філологічної секції на пошану сторіччя народни Івана Франка.

До суми замовлення з Нью Джерсі стейту, просимо дорахувати додатково 75 центів стейтового податку.

Замовлення слати до:

"SVOBODA"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303, USA

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГолоШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ У „СВОБОДИ“

Адміністрація „СВОБОДИ“ повідомляє, що відкриті назустріч загальним побажанням, во-на й в цьому році призначити окремі шпальти збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святкових привітів і побажань.

ЦІНИ ОГолоШЕНЬ:

1 рядок через 1 шпальту	\$ 3.00
1 рядок через 2 шпальти	5.00
2 рядки через 2 шпальти	10.00
3 рядки через 2 шпальти	15.00
4 рядки через 2 шпальти	20.00
5 рядків через 2 шпальти	25.00
6 рядків через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загальне Громадянства використас до нагоди, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдалішх закутках світу, куди навіряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збільшеного святкового числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення.

ОГолоШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ:

до числа

за старим стилем до 30-го ГРУДНЯ 1970 року

При замовленні, прошу зазначувати на котрі свята.

Зголошення святкових побажань, РАЗОМ з ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилає до:

"SVOBODA"

83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

РІДНИЙ ДАРУНОК

передплата

„СВОБОДИ“

для Ваших

Рідних, Приятелів

та Знайомих

Річна передплата 18.00 доларів

Замовлення, залучуючи чек або

моні ордер слати

"Svoboda"

81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Ціна: 15.00 дол. з пересилкою.

Замовлення і належність (тільки чеки або поштою перекази) слати до:

SVOBODA

81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

MISCELLANEOUS

PIPE ORGANS REED ORGANS

Напрями, регулювання, перебудова, настрій і заг. обслу. Високоякісна праця і матеріал. Безплатні консультації. Телефонувати або писати: R. OLIVER 106 Oakview Avenue Maplewood, N.J. (201) 783-7111

Д-р Л. МІЛЛЕРА

3 І Л Л

J. MILLER'S PURE HEAVEN COMPOUND # 6,

а яке за кілька годин, а най-далше слідуючого дня почув-ється ліпше.

Це алія діє дуже швидко і дуже помітно в наступних недугах: кішки жовудка, запір, нестерпність, газ, відбілювання, завороти голови, біль у кривих і інші недомогання.

Ціна одної пакки \$10.00, а якщо хочете для своїх приятелів, тоді 3 пакки тільки — \$20.00.

Якщо Ви незадоволені про-грамом 24-48 годин, поверніть пакку, а гроші будуть Вам негайно повернені.

Пакку, за раз, долучуючи чек або моні ордер на адресу: THE MILLER CO., INC. Dept. 41 790 Broad Street, Newark, N.J. 07102

ПОВІДОМЛЕННЯ

Адміністрації „Свободи“

З уваги на закінчення біжучого року, Адміністрація просить всі Товариства чи поодинокі особи, що довгують за оголошення, вивіряти їх конкретно найдалі

до 20-го грудня 1970 року.

ПОВІДОМЛЕННЯ! ПОВІДОМЛЕННЯ!

КРАМНИЦЯ

Романа Івановича

(Delto Sportswear)

Мас на складі: Різномодного роду імпортовані светери — жіночі, мужські і дитячі • італійські дощовики • хустки і шалі • блузочки • костюми • капі • панчохи • скарпетки • скіряні куртки • імпортована з Німеччини жіноча сукня білизна.

УКРАЇНСЬКІ ДРУКОВАНІ ОБРУСИ, ДОРІЖКИ, СЕРВЕТКИ та МАТЕРІАЛИ НА МЕТРИ.

Нитки Д.М.Ц., Юта і панамы.

Великий вибір кераміки.

Roman Iwanovsky

(DELTO SPORTSWEAR CO.)

136 FIRST AVENUE NEW YORK, N.Y. 10009

(Bet. 8th & 9th St.) Tel.: 228-2266

48 E. 7th St. Tel. GR 3-3550. New York 10003

ПІД ЯЛІНКУ ДІТЯМ: Великий вибір дитячої літератури, ілюстр. книжечки. Казки для дітей на платівках.

Різне

Українське Висланоє Бюро

ROMAN PARCEL SERVICE

141 2nd Avenue, New York City

Tel.: 475-7430. — Вислано

ПАЧКИ з ОДЯГОМ і ХАРЧА-

МИ в УКРАЇНУ і до СССР.

Різномодного роду імпортовані

на мотоцикли, холодильники,

телевізори, машини до пра-

ви. Уряд, год.: від понед. до

суб. 8:30 — 6:00 веч., в неділю

від 10-2 по пол.